

Ontwikkelgesprek Podotherapie

Inleiding

In het kader van de accreditatie van de opleiding Podotherapie bij Saxion heeft op 3 juni 2020 het ontwikkelgesprek plaatsgevonden, in vervolg op de visitatie op 23 mei 2019. De opleiding heeft tijdens het ontwikkelgesprek in dialoog met het panel thema's besproken vanuit een ontwikkelperspectief voortkomend uit de visitatie. Aan het ontwikkelgesprek hebben dhr. Van der Herberg (voorzitter auditpanel en dhr. Pisters (lector Fontys) deelgenomen aan de zijde van het auditpanel. Van de zijde van de opleiding Podotherapie namen deel aan het ontwikkelgesprek: Pascal Heynen (directeur Academie Gezondheidszorg), Danielle Ouwejan (teamcoördinator podotherapie), Joyce Liebrand (hoofddocent, voorzitter curriculum commissie) en Marloes Tenten (hoofddocent).

Vorbereiding

Uit het visitatierapport en op de visitatiedag zijn een aantal thema's naar voren gekomen waar de opleiding tijdens het ontwikkelgesprek verder bij stil wilde staan:

- Samenwerkingen met partners (i.e. Fontys, NVvP, werkveld, andere zorgprofessionals en opleiders);
- De rol van Saxion/ de opleiding als kenniscentrum;
- Oriënteren op het creëren van leerwerkplekken en samen opleiden;
- De marketing van het beroep/ de opleiding verder ontwikkelen.

Bovengenoemde punten, in relatie tot ontwikkelingen binnen de opleiding van het afgelopen jaar, hebben geleid tot de volgende drie centrale thema's voor het ontwikkelgesprek:

1. De kernrol podotherapie
2. Toekomstperspectief
3. Kenniscentrum/ onderzoek

Ontwikkelgesprek

De kernrol podotherapie

De opleiding podotherapie aan het Saxion heeft het afgelopen studiejaar, mede naar aanleiding van de visitatie, veel gesproken met podotherapeuten binnen en buiten de opleiding. De te volgen koers van de opleiding stond hierbij centraal. De visie vanuit Saxion is dat de nadruk minder moet liggen op het vervaardigen van producten en meer op de rol van zorgverlener. Thema's die in de gesprekken naar voren kwamen, zijn het imago van het vakgebied, de toepassing van technologie binnen de opleiding en interprofessionele samenwerking. Dit heeft geleid tot de ontwikkeling van de 'kernrol podotherapie.' Deze nieuwe kernrol streeft naar de podotherapeut, als reflectieve professional, die binnen het zorgdomein professioneel leiderschap toont voor efficiënte organisatie van interdisciplinaire zorg gericht op het behouden en bevorderen van gezondheid bij voet-gerelateerde klachten. Om dit te realiseren bevat de nieuwe kernrol een viertal domeinen waartoe de podotherapeut bekwaam is: schoeisel & assistive devices, dermatologische behandeling, musculoskeletale behandeling en communicatie. Om het beoogde handelen van een afgestudeerd podotherapeut inzichtelijk te maken, zijn er kerntaken geformuleerd. Deze kerntaken zijn besproken met Fontys en zijn beschreven in het concept voor het Landelijk Opleidingsprofiel. De NVvP zal in de volgende fase actief betrokken worden bij het vaststellen van dit profiel maar naar verwachting levert dit geen inhoudelijke koerswijziging op: het opleidingsprofiel sluit immers aan op het vernieuwde beroepscompetentieprofiel. Om te blijven voldoen aan het competentieprofiel is de opleiding een samenwerking aangegaan met PLT, een bedrijf dat technologie levert voor het modelleren, frezen en 3D printen van zolen. Daarmee is een grote stap gezet in de integratie van technologie in het onderwijs.

Het panel is positief over de nadruk op de rol van de podotherapeut als zorgverlener en professioneel leider bij voet-gerelateerde problematiek. Zij geeft aan dat het belangrijk is om na te denken over de hiërarchische dimensies binnen de zorg. Waar staat de podotherapeut in de keten van de voet-gerelateerde zorg en in relatie tot andere zorgverleners? Hierbij moet de focus liggen op interdisciplinaire preventie en zorg binnen de nulde- en eerste lijn. Daarnaast is aandacht voor tijdige transities tussen eerste-, en tweedelijnszorg van belang. Om als professioneel leider in de nulde- en eerstelijns zorg te opereren moet er aandacht zijn voor de inhoud en het imago van het vakgebied en de interne- en externe communicatie over deze rol. Het traditionele beeld van het beroep moet geactualiseerd en vernieuwd worden, zowel binnen de beroepsgroep als naar buiten toe. Het is belangrijk dat de opleiding podotherapie van het Saxion en Fontys hierin samen optrekken. Het profileren van deze 'nieuwe' podotherapeut is van groot belang, hierbij kan gebruik worden gemaakt van de unieke koppeling tussen zorg & techniek.

Toekomstperspectief

De opleiding podotherapie kent al jaren een dalende instroom, hoewel er een grote vraag naar podotherapeuten op de arbeidsmarkt is. Afgelopen jaar is daarom stevig ingezet op marketing, scholenvoorlichting en open dagen, mede in samenwerking met het werkveld. Tijdens overleggen met Fontys en NVvP was dit tevens een terugkerend thema. Ten tijde van dit gesprek is nog niet te zeggen in hoeverre ingezette acties effect hebben gehad op de daadwerkelijke instroom.

Vooruitdenkend is de opleiding oriënterende gesprekken aangegaan met de Saxion Parttime School (SPS). In de zorgsector bestaat al de deeltijdopleiding verpleegkunde. Podotherapie zou binnen diezelfde zorgsector een deeltijdvariant van de opleiding kunnen ontwikkelen. Dit onderwijs zou een andere doelgroep kennen dan de voltijd variant, zou derhalve de instroom voor podotherapie als geheel kunnen verhogen om zo aan de vraag van het werkveld te kunnen voldoen.

Het panel geeft aan dat deeltijdonderwijs, in de vorm van SPS binnen Saxion, veel mogelijkheden biedt. De vraag komt voort uit een marketingstrategie, en hier zijn op landelijk niveau een aantal goede voorbeelden van te vinden. Landelijke projecten waarbij deeltijdopleidingen in samenwerking met bedrijven zijn ontwikkeld, laten positieve resultaten zien. De vraag is of er in deze regio grote partners zijn die behoefte hebben om eigen personeel door te laten groeien, of om te laten scholen naar het bachelor niveau van de podotherapeut. Om deze vraag te beantwoorden zou een marktonderzoek gedaan moeten worden. Daarnaast geeft het panel aan dat ontwikkelen van deeltijdonderwijs veel kan betekenen voor het voltijd onderwijs. Deeltijdonderwijs vraagt om een andere manier van toetsing en leren, wat input kan leveren voor het design van het voltijd onderwijs. Dit sluit ook goed aan op de ontwikkelingen vanuit het Saxion Onderwijs Model (SOM). Het gaat om flexibiliseren van het onderwijs waarbij je aansluit op de behoeften van de student en de arbeidsmarkt. Het onderwijs wordt op deze manier interessanter gemaakt en laat aansluiting zien bij thema's als: 'Leven Lang Leren.' Echter, door het traditioneel opleiden iets meer los te laten en te bewegen naar werkplekleren, zullen ook vraagstukken rondom de borging van kwaliteit meer verschuiven naar de werkplekken. Dit zullen aandachtspunten zijn. Wat betreft marketing is het panel van mening dat het belangrijk is om dit beroep landelijk meer onder de aandacht te brengen. De combinatie van zorg en techniek maakt het een unieke en duurzame opleiding.

Kenniscentrum podotherapie/ onderzoeken

De opleiding podotherapie heeft de leerlijn 'onderzoeken' aangepast, met nieuwe modules in leerjaar drie en vier. Daarnaast zijn in de leerlijn elementen ingevoerd als peer assessments, intensiever onderwijs en begeleiding, en meer aandacht voor de schrijfvaardigheid van studenten. De eerste resultaten laten zien dat afstudeerprojecten inhoudelijk en taal-technisch verbeterd zijn, en dat assessoren vanuit het lectoraat positief zijn over de ontwikkelingen. Verder is ook verkend, hoe de onderzoekslijnen versterkt kunnen worden door de samenwerking binnen het paramedisch domein/ binnen het lectoraat Gezondheid & Bewegen.

Noot: met de beroepsvereniging NVvP en collega-hogeschool Fontys wordt gekeken hoe onderzoek in gezamenlijkheid verder geprofessionaliseerd kan worden en op die wijze kan bijdrage aan verdere professionalisering en innovatie van de beroepspraktijk.

Conclusie

De urgentie voor de opleiding podotherapie is evident: geen studenten, geen deelnemers, geen opleiding. Het oriënteren op een samenwerking met de Saxion Parttime School kan bijdragen aan het aantrekken van een andere doelgroep. De opleiding moet daarnaast goede prioriteiten te stellen en deze zijn voor de opleiding ook duidelijk. Belangrijk is hierin is het marketingvraagstuk actueel te houden waarbij de uniciteit en variatie van de opleiding sterk naar voren komt: de combinatie van technologie en zorg.